

Svend Åge Hansen

Bijna 25 jaar al werkt de Deense fokker Svend Åge Hansen met blondes. Qua omvang is dat het zesde vleesras in Denemarken.

Beroep:	hobbyfokker
Ras:	blonde d'Aquitaine
Aantal dieren:	30
Aantal kalvingen:	10

Vijftienjarige Kiwi paradepaardje van Deense blondfokker Hansen

Alleen stieren met cijfers

Niet de allerfraaiste, maar de best groeiende dieren zijn favoriet bij de Deense blondfokker Svend Åge Hansen. Hij doet er alles aan om een zo hoog mogelijke groei per dag te halen. Alleen stieren met cijfers over groei krijgen daarom een kans.

tekst Inge van Drie

Geen spoor van slijtage toont ze. Vijftien jaar oud is Kiwi (v. Eddy), maar de Deense blondkoe – een van de oudste in Denemarken – stapt gretig als een jonge dame naar buiten voor het maken van een foto. 'Zij is nog altijd de baas van het koppel', benadrukt Svend Åge Hansen. De blondfokker uit het Deense Klarup – in het noorden van Jutland – heeft van jong tot oud in totaal nog ruim dertig blondes.

Kiwi is een van de beste fokkoeien van Hansen. In totaal kalfde ze tien keer, twee jaar geleden voor het laatst. Daarna heeft Hansen haar een aantal keer gespoeld. Inmiddels zijn er via embryo-transplantatie zeventien kalveren van Kiwi geboren.

Hansen heeft vaker koeien gespoeld. 'Spoelen doe ik niet om meer, maar om betere koeien te krijgen. Ik wil het niveau van de veestapel verbeteren.' Ook

commercieel was het spoelen aantrekkelijk. De embryo's vonden gretig aftrek, niet alleen in Denemarken, maar ook in Noorwegen en Zweden.

Veel gewicht, veel geld

Bijna vijftientig jaar geleden, in 1985, arriveerden de eerste, uit Frankrijk afkomstige, blondedieren op het bedrijf van Hansen. Nadat hij zijn melkkoeien had verkocht en als akkerbouwer verder ging, stapte hij over op vleeskoeien. 'Ik wilde graag met koeien blijven werken.' Het blonderas was eigenlijk tweede keus; eerst kocht Hansen zeven anguskoeien. Na twee maanden stuurde hij ze naar het slachthuis. 'Ze hadden te veel temperament. Bovendien bleek in het slachthuis dat ze relatief weinig vlees en veel vet aanzetten.' Hansen koos daarna voor blonde d'Aquitaines. Niet ver van zijn woonplaats was een jaar eerder het blon-

destamboek opgericht. 'Ik vond dat de koeien er mooi uitzagen. Ze waren ook rustig, ze zouden gemakkelijk kalven en in korte tijd veel vlees produceren.' Het kengetal groei per dag heeft Hansen dan ook hoog in het vaandel. Zijn koeien hoeven niet per se de allerfraaiste te zijn, als ze maar wel goed groeien. 'Ik ga voor het mixte type. De koeien worden dan misschien niet het allergrootst, maar ze groeien wel sneller. Veel gewicht betekent veel geld. Het blonderas is in Denemarken nummer één voor slachtgewicht.'

Om een hoge vleesaanzet te realiseren haalt Hansen zijn stieren uit Frankrijk. 'Niet alleen omdat Frankrijk de bakermat is van de blondfokkerij, maar vooral omdat van de stieren cijfers over onder meer groei en voeropname beschikbaar zijn.' Op het blonde d'Aquitaine-opfokstation in Casteljalous door-

lopen jaarlijks 250 jonge stieren de test. Hansen kocht er in totaal door de jaren heen acht, meestal de betere, soms de beste, van hun jaargang. Een aantal daarvan, in Denemarken bekende stieren als Agenais, Lievre en Leo, kwam later in Denemarken ook via de ki beschikbaar. De meest recente aanwinst – Hansen kocht hem via de telefoon – is de Franse Pagnolzoon Atlas, waarvan op de nationale show in Herning een dochtergroep te zien was.

Twaalf stieren naar ki

Ook het Deense blondestamboek heeft een eigen opfokstation. Jaarlijks ondergaan ongeveer vijftien stiertjes een prestatietest. Onder meer de groei per dag en de voeropname worden gemeten. Na afloop van de test selecteert het stamboek jaarlijks één of twee stieren waarvan sperma wordt gewonnen.

Hansen stuurde een flink aantal stieren naar het Deense opfokstation. Vier keer eindigde een van zijn stieren als beste van zijn jaargang. Van in totaal twaalf door Hansen gefokte stieren won het stamboek sperma. Een daarvan is Nygaard Urban (v. Nygaard Rasmus), een zoon van de eerder genoemde vijftienjarige Kiwi. Met een dagelijkse groei van 2305 gram slaagde hij glansrijk voor de test. Zijn fokwaarde voor vleesproductie ligt met 138 punten ruim boven het gemiddelde.

Het sperma van Urban is beschikbaar via de Scandinavische ki-organisatie Viking Genetics, maar zelf doet de zesjarige stier tegenwoordig dienst bij het Nederlandse bedrijf Duinzoom in Elburg. In januari 2009 kreeg hij voor exterieur 88 punten en in Elburg heeft hij inmiddels gezelschap van de eveneens door Hansen gefokte Nygaard Cliff (v. Leo). Moedersvader Nørkær Isak is ook door Hansen gefokt. Van hem verkocht de Deense fokker sperma tot in Nieuw-Zeeland.

Ook het spenen staat in het teken van het behalen van een goede groei. 'Vroeger speende ik de kalveren als ze ongeveer zes à zeven maanden oud waren. Nu haal ik ze met vijf maanden bij de moeder weg, zodat ik ze beter kan bijvoeren. Dat helpt om een betere groei te realiseren.' Het fokken op dagelijkse groei heeft ook een keerzijde, heeft Hansen gemerkt. 'We krijgen steeds meer problemen bij het afkalven. Dat komt wellicht doordat we ons zo nadrukkelijk op dagelijkse groei hebben gefocust.' De kalveren zijn bij geboorte bijvoorbeeld al gemiddeld acht tot tien kilo zwaarder dan twintig jaar geleden, weet Hansen. Hij weegt zijn dieren drie keer: bij geboorte, op een

Deens blondestamboek: 1100 koeien

Met vijftien dieren luisterde Hansen begin juli de nationale show in Herning op. Het blondestamboek vierde zijn 25e verjaardag met een extra grote keuring. Met 100 tot 120 koeien was het blonderas het vleesras met de

meeste koeien in Herning. Het stamboek, waarvan Hansen van 1988 tot 1994 voorzitter was, heeft 100 leden en 1100 koeien. Van de vleesrassen is het blonderas het zesde in omvang in Denemarken.

leeftijd van tweehonderd dagen en vervolgens als ze een jaar oud zijn. 'Als ze een jaar oud zijn, is het verschil met twintig jaar geleden zelfs honderd kilo.'

Niet te vroeg kalven

Hansen probeert afkalfproblemen te voorkomen door zijn pinken te insemineren met stieren die goed scoren voor geboortegemak. Ook laat hij ze niet te vroeg kalven. 'Dertig maanden is vroeg genoeg. Een blondkoe groeit nog door tot ze vijf à zes jaar is.' Met koeien die

zwaar afkalven, fokt de Deen niet verder.

Van de stierkalveren verkoopt Hansen jaarlijks de helft voor natuurlijke dekking. Ook in de vrouwelijke dieren selecteert Hansen streng. 'Ik verkoop het liefst koeien die al een keer gekalfd hebben. Dan weet ik zeker dat ze goed afkalven en over goede moedereigenschappen beschikken.' Hansen werpt nog een blik op Kiwi. Bij haar hoeft hij aan die eigenschappen niet meer te twijfelen. |

Vijftienjarige Kiwi (v. Eddy) een van de beste fokkoeien van Hansen

Hansen laat zijn pinken niet te vroeg kalven